

I. ADATREDUKCIÓS MÓDSZEREK

Az eddig tárgyaltak meggyőző erejét kisebbre-nagyobbra értékelve annyit leszögezhetünk, hogy szerencsésebb majdnem mindent több kérdéssel mérni. Ez esetben az érvényesség és a megbízhatóság megközelíthető célként lebeghet a szemünk előtt. Mikor azonban az egy fogalmat mérő itemeket megalkottuk, és a válaszokat beszereztük, nem dőlhetünk hátra a székünkben a jól végzett munka örömeivel. Az itemekből valahogyan össze kell raknunk azt a dolgot, amelynek megragadására vállalkoztunk.

Ezt az „összerakást” néha aggregálásnak, néha dimenziócsökkentésnek, néha pedig adatredukciónak nevezik. Lehet összetett mérőszámot konstruálni az itemekből egyszerű összegzéssel (Likert-skála), főkomponens-készítéssel, néha skálázással (Guttman-skála), kicsit módosított értelmezésben faktorstruktúra-feltárással, klaszterelemzéssel és többdimenziós skálázással. Mi a következő két fejezetben a főkomponens- és a faktorelemzéssel foglalkozunk.